

LAAKSON SAIRAALAN ”KAPPELILLE” UUSI ILME (14.7.2008)

Päivitetty 23.2.2015

Laakson sairaala (Lääkärinkatu 8) on Helsingin kaupungin terveystieteiden sairaala, joka rakennettiin alun perin 1920-luvulla tuberkuloosisairaalaan.

Laakson sairaala.

Sairaalassa toimii yhteensä kolme sairaalapastoria, joista Mari Kivinen opasti kävijöitä tätä juttua varten. Kokoaikaisiksi muutettuna teologista henkilökuntaa on noin 1,2 henkeä. He ovat Helsingin seurakuntayhtymän palkkaamia työntekijöitä.

Sairaalan ”kappeli”¹ sijaitsee rakennuksen numero 3 päädyssä, ensimmäisessä kerroksessa. Seinän takana on tekninen tila, jossa on yhteensä 28 paikkaa vainajien kylmäsäilytykseen varten. Tästä tilasta on ovi suoraan pihalle ja vainajien siirto kuljetettaviksi autoilla on helppoa.

”Kappelin” sisäänkäynti.

Ruumisauto.

”Kappeli” on suorakaiteen muotoinen, noin 3,35x6,5 metrin kokoinen huone, jonka lisäksi siihen kuuluu pienehkö eteistila. Huoneessa on yksi päätyikkuna ja kaksi ikkunaa sivuseinällä. ”Kappeli” kunnostettiin syksyllä 2007. Remontin ja ”kappelin” kalusteet suunnitteli arkkitehti Paula Soljama. Tilan kaikki pinnat, patterit, valaistus ja ilmanvaihto uusittiin. Valaisimia katossa on kahdeksan. Yleisilme on vaalea, valoisa, rauhallinen ja antaa modernin vaikutelman. Jykevät ja leveät, valkoiset ikkunalaudat kuitenkin kertovat vanhasta kivitalosta.

Huoneessa on molemmilla pitkillä seinillä kuusi tuolia. Muutama lisätuoli on mahdollista saada, mutta kätevin tila on pieniä tilaisuuksia varten.

Tila on jäähyväishuone tässä sairaalassa tai tämän sairaalan kotisairaalahoidossa olleita ja kuolleita potilaita sekä heidän omaisiaan varten. Sen käyttö on maksutonta. Tilassa järjestetään hyvästijättöjä vainajille, useita viikottain. Omaiset voivat myös pitää saattohartauden keskenään tai pyytää sairaalapastorin toimittamaan sellaisen. Tällaisissa tilaisuuksissa voidaan mm. nähdä vainaja, sanoa jotakin, lukea, laulaa, kuunnella musiikkia.

Myös vainajan kristillinen hautaan siunaaminen voidaan tehdä tilassa. Sellaisia tilaisuuksia on vähemmän, mutta kuitenkin kuukausittain. Sairaala toivoo, että hyvästijätöt tehdään arkisin kello 14:ään mennessä. Muistotilaisuutta tai tarjoilua ”kappelissa” ei ole mahdollista järjestää.

Laakson akuuttisairaala on suuri, osastoja on yhteensä 14. Vuonna 2007 siellä kuoli 485 potilasta.

Tekstiilitaideteokset

Alttariteos on sijoitettu päätyikkunaan. Se koostuu eri tasoissa olevista kolmesta pystysuorasta kankaasta, joiden kunkin leveys on 48 cm. Valo siivilöityy kankaiden läpi. Kuva-aiheena on elämän puu. Elämän puu on ikivanha, jo yli 2000 vuotta ennen kristinuskkoa Lähi-idän mytologiassa ja taiteessa esiintynyt vertauskuva. Vasemmassa alaosassa on kukkaketo, joka kuvaa elämän vihannointia. Oikeassa osassa on viljava pelto, josta lentää taivaalle neljä lintua. Se kuvaa elämän iltaa. Alttariteoksen ja muut teokset on suunnitellut turkulainen tekstiilitaiteilija Silja van der Meer (s. 1981).

Yleiskuva ” kappelista ”.

Altтари on puuta, leveys 90 cm, syvyys 40 cm ja korkeus 96 cm. Sitä voidaan tarvittaessa liikutella. Alttarilla oli kaksi kynttilää sekä puinen, 34 cm korkea risti. Ne ovat liikuteltavissa ja voidaan tarvittaessa siirtää pois.

Alttariliina on pellavaa ja siitä oli näkyvissä 41x80 cm:n osa. Sen kuva-aiheena oli kedon kukkasia ja kaksi lintua. Liinan toisella puolella on sama aihe lisättyä tasasivuisella, mustalla ristillä.

Pellavaisia *vainajanpeitteitä* on kaksi. Niiden kuva-aiheena on viljapellosta nousevat linnut, tähtkäpää ja heinät.

Vainajankuljetusvaunun peite on samaa tyyliä kuin muut tekstiilit. Kuva-aiheina on tähtkäpäitä sekä lintuja ja peite on väriltään vaaleanvihreä.

Teossarjaan kuuluu myös papin vaalea *stola* (suorakaidehuivi). Siinäkin kuva-aiheena on viljantähdet.

Kaikki tekstiilityöt on toteutettu maalaus- ja kirjontatekniikoin pellava- tai puuvillapellavakankaalle.

Jäähyväishuoneen kalustukseen ja tarpeistoon kuuluu vielä tarvikekaappi, jossa on CD-levyjä. Tarjolla on mm. urkumusiikkia, keskiaikaista kirkkolaulua, muitakin. Tilassa on myös Raamattu.

Kristillistä hautaan siunaamista varten on olemassa hiekka-astia ja lapio, mutta ne eivät olleet näkyvillä ”kappelissa”. Niitä säilytetään samassa tilassa missä ovat vainajien kylmäsäilytystilat.

Eteistila

Eteisessä on pöytä, jolla 3.3.2008 käyttöön otettu vieraskirja, kaksi tuolia ja vaatenaulakko. Tarpeistoon kuuluu suomen- ja ruotsinkielisiä virsikirjoja. Luettavana on myös esitteitä (Surun aika, Laakson sairaalan kappeli, Sururyhmät, Saattohartaus) ja kirjasia. Yhtään uskonnottomiin seremonioihin tms. liittyvää esitettä ei ollut.

Muut uskonnot

Sairaala ja sairaalapastorit rohkaisevat kaikkia uskon-suuntia ja myös uskonnottomia järjestämään seremoniat ja muut tilaisuutensa omien perinteiden ja tapojen mukaisesti.

Eteistila.

Joissakin uskonnoissa vainajan hyvästelyyn kuuluvat pesurituaalit. Niitä varten on osoitettu toinen sairaalan saunatiloista. Esimerkiksi muslimit voivat pestä siellä vainajansa ja kääriä tämän liinoihin. Nämä toimet kuuluvat heidän rituaaleihinsa.

Kimmo Sundström

¹ Sana ”kappeli” on tässä kirjoitettu lainausmerkkeihin, koska tämän kirjoittajan mielestä tila kaikkien ei vaikuttanut kristilliseltä ottaen huomioon, että alttari, sen päällä oleva risti jne. voidaan tarvittaessa siirtää pois. Kun tilan remontti toteutettiin, sairaalassa keskusteltiin siitä, pitäisikö tilaa vast’edes kutsua kappeliksi vai jollakin muulla nimellä. Sairaalan johto oli tällöin edelleen kallistunut kappelin kannalle. Sillä nimellä ihmiset yleensä tilan tuntevat.

Lue myös

[Peijaksen sairaalan ”kappeli” on neutraali tila \(6.6.2007\)](#)

[Oikeuslääketieteenn laitoksen kappelit ovat kristillisiä \(8.6.2007\)](#)

[Koskelan kirkko ja Koskelan sairaalan kappeli \(12.6.2007\)](#)

[Malmin sairaalan muistuhuone \(12.3.2015\)](#)

[Suursuon sairaalan kappeli \(23.9.2016\)](#)

[Katriinan sairaalan hiljentymishuone \(21.1.2020\)](#)